

Aan de Vaste Kamercommissie van Infrastructuur en Milieu
Van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de Wordvoerders Water

Referentie : MA
Datum : 2 juli 2012
Onderwerp : Waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen

Dames en Heren,

Op 4 juli a.s. staat een Algemeen Overleg gepland over water. Voorzover bij het onderwerp waterkwaliteit het thema gewasbeschermingsmiddelen aan de orde komt, brengen wij u hiermee graag op de hoogte van de stand van zaken en lopende acties om de waterkwaliteit te verbeteren.

De Europese gewasbeschermingsmiddelenindustrie is gecommitteerd aan het beschermen en behouden van waterkwaliteit zowel door de introductie van innovatieve gewasbeschermingsoplossingen als door het bevorderen van duurzame landbouwkundige praktijken. Op nationaal niveau geven de bij Nefyto aangesloten bedrijven hier via Product Stewardship invulling aan.

1. Er is veel bereikt

Zoals ook door de regering in opeenvolgende Voortgangsrapportages Water in Beeld 2010 en 2011 is weergegeven, verloopt de aanpak van verontreinigingsbronnen voorspoedig. Voor wat betreft waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen heeft het Planbureau voor de Leefomgeving in de Evaluatie Nota duurzame gewasbescherming in februari 2012 geconcludeerd dat -zowel met vrijwillig genomen als met verplichte maatregelen - de ecologische risico's voor het oppervlaktewater aanzienlijk zijn verminderd. De berekende reductie van de belasting van oppervlaktewater bedraagt 85% ten opzichte van 1998. Uit metingen blijkt dat de ecologische doelen echter nog niet overal worden gehaald.

Wanneer we naar drinkwaterkwaliteit kijken, laat de RIVM rapportage over de drinkwaterkwaliteit in 2011 zien dat er in het ruwe oppervlaktewater op het punt van de inname (vóór zuivering) nog sprake is van een aantal gevallen van normoverschrijding door gewasbeschermingsmiddelen. Deels is er sprake van concentraties die bij instroom van Rijn en Maas vanuit het buitenland reeds aanwezig zijn of van niet toxicologisch relevante metabolieten. Echter het is de intentie van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, verenigd in Nefyto, dat normoverschrijding verband houdend met de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen tot (vrijwel) nul wordt teruggedrongen.

2. Verdere acties zijn ingezet

De gewasbeschermingsmiddelenindustrie levert studies en gegevens die een toelatingsbeoordeling op waterkwaliteit mogelijk maken, zowel op Europees als op nationaal niveau. Daarnaast is Nefyto is als partij betrokken bij een groot aantal projecten om de

waterkwaliteit in relatie tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen verder te verbeteren:

a. Project Water ABC

In dit project waarin samenwerken de waterschappen, de drinkwaterbedrijven, agrarische ondernemers en de gewasbeschermingsmiddelenindustrie zullen emissiereducerende maatregelen die in een vijftal regionale projecten resultaat hebben opgeleverd, naar landelijk niveau worden opgeschaald. Via certificering, wetgeving of anderszins zal worden geborgd dat naleving van deze maatregelen ook daadwerkelijk zal plaatsvinden. Zie ook www.waterabc.nl.

b. Project Op WEGG

De Werkgroep Emissie Gewasbeschermingsmiddelen Glastuinbouw draagt zorg voor de aanpak van emissies van gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw. Zo wordt bijvoorbeeld toegewerkt naar nieuwe technieken voor zuivering van filterspoelwater en zuivering van gewasbeschermingsmiddelen uit drainwater. Ook is vorig jaar de blauwdruk waterstromen glastuinbouw verschenen, waarbij de vraag wordt beantwoord hoe een ideale kas eruitziet met het oog op water- en afvalwaterstromen.

c. Project toolbox

Door waterschappen, gewasbeschermingshandel verenigd in Agrodis en door Nefyto zal een “toolbox” worden samengesteld waarin op een voor telers aansprekende manier oorzaken van waterverontreiniging en maatregelen om dit te voorkomen, worden uitgelegd. Vertegenwoordigers van waterschappen en adviseurs van de gewasbeschermingshandel die bij de teler op het erf komen, gaan met behulp van deze tools de door de teler te nemen maatregelen in een één-op-één contact onder de aandacht brengen.

d. Emissiereductieplan op grond van monitoringresultaten

Op dit moment loopt er een pilot waarin het protocol wordt uitgetest waarmee toelatinghouders voor hun producten een emissiereductieplan kunnen opstellen. Aan de hand van de uitkomsten van de pilot zullen nadere afspraken worden gemaakt over de inzet van het instrument Emissiereductieplan in het totaal van maatregelen om de waterkwaliteit op het thema gewasbeschermingsmiddelen te verbeteren

e. Nieuw format Wettelijk Gebruiksvoorschrift

De voorschriften die door het Ctgb bij de toelating worden gegeven, worden in de komende jaren in een nieuw format op de etiketten opgenomen. De omzettingsoperatie is gaande. Het resultaat van deze omzettingsoperatie zal zijn dat de toepassingsvoorschriften eenduidiger en overzichtelijker worden, hetgeen een voordeel in de naleving en de handhaving zal opleveren.

3. Aandacht voor normstelling en monitoring nodig

Bij het bovenstaande moet worden aangetekend dat normstelling en de wijze van monitoring in Nederland aandacht verdient.

Blijkens een recent artikel in het Tijdschrift voor Milieu en Recht (afl. 4, april 2012) is er geen consensus onder waterkwaliteitsbeheerders over de status van de geldende ecologische waterkwaliteitsnormen noch over de vraag of deze normen op alle wateren van toepassing zijn of alleen op KRW waterlichamen.

Ook de monitoring door de waterschappen is er nog niet op ingericht dat elk jaar dezelfde meetpunten worden gehanteerd en dezelfde aantallen monsters in dezelfde periodes worden

— genomen. Dit maakt een vergelijking moeilijk; ook verzwakt dit de basis voor het nemen van maatregelen.

Conclusie

Samengevat stellen wij dat er in de afgelopen jaren reeds grote vooruitgang is geboekt, maar dat er ook nog diverse mogelijkheden zijn voor verdere verbetering waar het gaat om waterkwaliteit en gewasbescherming. In nauwe afstemming met de duurzaamheidsagenda's van de topsectoren Agro Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen moet het mogelijk zijn hierin nog verdere stappen vooruit te zetten. De toelatinghouders van gewasbeschermingsmiddelen, verenigd in Nefyto, zullen hiertoe hun bijdrage blijven leveren.

Hoogachtend,

Maritza van Assen
Directeur Nefyto